

NIÐURSTÖÐUR SAMRÁÐS Í MÁLINU

Drög að frumvarpi til laga um breytingu á lögum um virðisaukaskatt og lögum um fjársýsluskatt

Mál nr. 227/2020 í samráðsgátt stjórnvalda á vefnum
samradsgatt.island.is

1. EFNISYFIRLIT

2.	Pátttaka	2
3.	Sjónarmið umsagnaraðila og viðbrögð við þeim	2
3.1.	Umsögn Sambands íslenskra sveitarfélaga (SÍS)	2
3.2.	Umsögn Félags vinnuvélaeigenda (FVE)	3
3.3.	Sameiginleg umsögn Samtaka Atvinnulífsins (SA) og Samtaka Iðnaðarins (SI)	3
4.	Næstu skref	3

17. nóvember 2020.

2. ÞÁTTAKA

	Einstaklingar	Lögaðilar/Hagsmunasamtök
Umsagnaraðilar		Samband íslenskra sveitarfélaga (SÍS)
		Félag vinnuvélaeigenda (FVE).
		Samtök Atvinnulífsins, (SA) og Samtök Iðnaðarins (SI).
Fjöldi umsagna		3

Upplýsingar um málsefni, umsagnarfrest og annað fyrirkomulag er að finna í samráðsgáttinni á Ísland.is. Slóð á drögin að frumvarpinu er [hér](#).

3. SJÓNARMÍÐ UMSAGNARAÐILA OG VIÐBRÖGÐ VIÐ ÞEIM

Þrjár ábendingar bárust í samráðsgáttina, þ.e. umsögn frá Sambandi íslenskra sveitarfélaga (SÍS), Félagi vinnuvélaeigenda (FVE) og loks sameiginleg umsögn frá Samtökum Atvinnulífsins (SA) og Samtökum Iðnaðarins (SI). Um sömu umsagnaraðila er að ræða og sendu inn umsögn við áform um lagasetningu, sjá [hér](#).

3.1. UMSÖGN SAMBANDS ÍSLENSKRA SVEITARFÉLAGA (SÍS)

Í umsögninni er því fagnað að til standi að framlengja endurgreiðsluheimild virðisaukaskatts til sveitarfélaga út árið 2021. Verkefnið hafi haft jákvæð áhrif á framkvæmdir sveitarfélaga sem hafi stutt við atvinnusköpun víða um land. Athugasemdir SÍS beinast að því að ákvæði 5. mgr. ákvæðis til bráðabirgða XXIII við lög um virðisaukaskatt nái eingöngu til annars húsnæðis en ekki til mannvirkja. Þá vekur SÍS athygli á að jarðvegsvinna teljist ekki hluti af uppbyggingu húsnæðis.

Það er mat ráðuneytisins að ekki sé rétt að fella mannvirki undir endurgreiðsluheimild virðisaukaskatts.

Í fyrsta lagi liggur fyrir að núverandi ákvæði er samhljóða þeirri heimild sem veitt var sveitarfélögum með lögum nr. 10/2009 og var hluti þeirra ráðstafana sem gripið var til í kjölfar fjármálakreppunar haustið 2008.

Í öðru lagi liggur fyrir að breytingin myndi leiða til ófyrirsjáanlegra útgjalda fyrir ríkissjóð vegna sérstöðu þeirra verkefna sem sveitarfélög hafa með höndum. Sem dæmi um mannvirki, samkvæmt lögum um mannvirki, nr. 160/2010, sem gætu fallið undir ákvæðið eftir þá breytingu sem SÍS leggur til má nefna framkvæmdir við gatnagerð-, göngu- og hjólreiðarstíga, göngubrýr og fleiri umferðarmannvirki. Slíkar breytingar gengju því mun lengra en núverandi heimildir kveða á um.

Í þriðja lagi bendir ráðuneytið á að sveitarfélög fá nú þegar endurgreiddan virðisaukaskatt af sérfræðipjónustu vegna hönnunar mannvirkja samkvæmt almennum reglum þar um, sbr. 3. mgr. 42. gr. laganna.

Í fjórða lagi liggur fyrir að virðisaukaskattskerfið er eitt helsta tekjuöflunarkerfi ríkissjóðs. Kerfið er almennt ekki hugsað sem tæki eða aðferð til endurgreiðslu vsk umfram það sem leiðir af innra samræmi framkvæmdar í vsk. Breytingin myndi því auka verulega á flækjustig við framkvæmd vsk, leiða til hækkunar á fjárhæðum endurgreiðslna og til fjölgunar á endurgreiðslubeiðnum. Ráðuneytið tekur ekki undir það sjónarmið SÍS að rétt sé að útvíkka heimildina og fella jarðvegsvinnu undir endurgreiðsluheimildina. Vísað er til svara við athugasemdum Félags vinnuvélaeigenda vegna þessa.

3.2. UMSÖGN FÉLAGS VINNUVÉLAEIGENDA (FVE)

Í umsögn frá Félagi vinnuvélaeigenda er þess farið á leit að jarðvinna, þ.e. vinna stjórnenda skráningarskyldra ökutækja, stjórnenda farandvinnuvéla og vinnuvéla, sem skráningarskyldar eru í vinnuvélaskrá, á byggingarstað verði felld undir ákvæðið. Í því sambandi er bent á að vinna stjórnenda vinnuvéla á byggingarstað sé sannarlega vinna manna á byggingarstað. Ráðuneytið tekur ekki undir framangreind sjónarmið félagsins um að fella jarðvinnu undir endurgreiðsluheimild vsk. Það er mat ráðuneytisins að slík breyting yrði ekki í samræmi við upphaflegan tilgang löggjafans um endurgreiðslu virðisaukaskatts af vinnu manna við íbúðarhúsnæði samkvæmt 2. mgr. 42. gr. laganna. Samkvæmt upphaflegu frumvarpi að lögum um virðisaukaskatt var tilgangur löggjafans við setningu ákvæðisins að koma til móts við húsbyggjendur vegna hærri byggingarkostnaðar þar sem vinna iðnaðarmanna á byggingarstað varð virðisaukaskattsskyld þegar lögin komu til framkvæmda hinn 1. janúar 1990 en hafði áður verið undanþegin söluskatti. Sú meðvitaða ákvörðun var því tekin af löggjafanum við setningu laga um virðisaukaskatt að endurgreiðslan næði eingöngu til vsk af beinu vinnuframlagi manna á byggingarstað en ekki til vsk af jarðvegsframkvæmdum vegna vinnu stjórnenda vinnuvéla o.fl. á byggingarstað. Það er mat ráðuneytisins að slík heimild leiddi að öllu óbreyttu til endurgreiðslu vsk umfram það sem leiðir af innra samræmi framkvæmdar virðisaukaskatts.

3.3. SAMEIGINLEG UMSÖGN SAMTAKA ATVINNULÍFSINS (SA) OG SAMTAKA IÐNAÐARINS (SI)

Sameiginleg umsögn barst frá Samtökum Iðnaðarins og Samtökum Atvinnulífsins. Samtökin hafa talað fyrir mikilvægi þess að framlengja átakið „Allir vinna“ út árið 2021 og fagna mjög þeim áformum að framlengja ákvæði til bráðabirgða XXXIII og XXXIV í lögum um virðisaukaskatt. Samtökin fara þó fram á að endurgreiðsluheimildin nái einnig til vsk af jarðvinnu, þ.e. stjórnenda skráningarskyldra ökutækja, stjórnenda farandvinnuvéla og vinnuvéla sem skráningarskyldar eru í vinnuvélaskrá, á byggingarstað. Auk þess ítreka samtökin afstöðu sína til útvíkkunar átaksins þannig að það nái til vinnu manna á verkstæði tengt byggingu íbúðarhúsnæðis o.fl. Ráðuneytið ítrekar afstöðu sína til þess að ekki sé rétt að útvíkka heimild til endurgreiðslu virðisaukaskatts. Í því sambandi ber að mati ráðuneytisins líkt og áður segir að hafa það grundvallarsjónarmið í huga að virðisaukaskattskerfið er eitt mikilvægasta tekjuöflunarkerfi ríkissjóðs. Of mikil útvíkkun á kerfinu í formi endurgreiðslna eða sérstakra undanþága grefur undan tekjuöflunareiginleikum þess ásamt því að leiða til aukins flækjustigs. Að öðru leyti vísast til svara við athugasemdum Félags vinnuvélaeigenda.

4. NÆSTU SKREF

Fyrirhugað er að frumvarp til laga um breytingu á lögum um virðisaukaskatt og lögum um fjársýsluskatt verði lagt fram á Alþingi á 151. löggjafarþingi 2020-2021.